

tärppi

TURUN SEUDUN TYÖTTÖMÄT TST RY:N
TIEDOTUSLEHTI

4 / 2010

Jäsentoimintaa

tärppi

Sitoutumaton tiedotuslehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. 16. vsk.

Turun Seudun Työttömät TST ry
Sepänkatu 5, 20700 Turku
puh. 044 7007 421
info@tstry.com
www.tstry.com

Julkaisija:

Turun Seudun Työttömät TST ry

Vastaava päätoimittaja:

Olavi Nummela

Toimitus ja taitto: Eetu Moisio,
Tiina Neuvonen, Katri Niinikangas,
Heikki Rautiainen

Ilmoitussuunnittelu: toimitus

Etukansi: Eetu Moisio

Painopaikka: Mynäprint Oy
ISSN 1795 – 6404

Toimitus varaa oikeuden lyhentää ja muokata lehdessä julkaistavia kirjoituksia ja oikeuden siirtää hyväksytyt kirjoituksen julkaisua sovittua myöhempään lehden numeroon. Emme palauta lehteen toimitettua aineistoa ilman erillistä sopimusta. Kirjoitusten mielipiteet edustavat kirjoittajien omaa, ei yhdistyksen kantaa.

TST – JÄSENTEN PARHAAKSI!

Liikunta: Markku Teräsvaara

Edunvalvonta: Seppo Blomqvist

Kerhot ja kurssit: Marjukka Hirvonen

Kulttuuri: Kimmo Rapatti

Midas: Sakari Ruuskanen

Anna Duuni: Seppo Ruuhilahti

Senioritoiminta: Mauri Heino

Kaveriapu: 044 7007 439

Tapahumat ja retket: Ulla Syväkari ja Anne Tyni

Hyvä jäsen, ajatus on toimia yhdistyksenä koko jäsenkunnan haluamalla tavalla. Ota yhteyttä ohessa mainittuun vetäjään itseäsi kiinnostavassa toiminnassa ja kerro toiveitasi. Infosta saat yhteystietoja. Tervetuloa mukaan vireään toiminnan piiriin ja nauttimaan jäsenten monista eduista!

YHDISTYKSELLEMME VOI ANTAA MYÖS LAHJOITUKSIA.

TST:N LAHJOITUSTILI ON 430918–2112678

TÄRPPI MEDIAKORTTI 2010

TÄRPPI on Turun Seudun Työttömät TST ry:n sitoutumaton tiedotuslehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

LEHDEN TEKNISET TIEDOT:

Aineistovaatimukset: Digitaalisessa muodossa (esim. valmiina PDF:nä, tai teksti rtf- tai doc-muodossa, kuvat tiff- tai jpg-muodossa, resoluutio 300dpi, mustavalkoisilla 250dpi). Taitto: Lehti taitetaan yhdistyksessä tiedottajan koneella, ohjelma InDesign CS4, kuvien käsittelyssä Photoshop.

Painos: 2500 kpl, 28 sivua, sivukoko A4

Painopaikka: Mynäprint Oy

Paperi: 90 g matta, mv

Kannet: 150 g kiiltävä, 4/1 väri

ILMOITUSHINNAT:

	Mustavalkoiset:	Takasivu 4-väri:
Pikkuilmoitus (käyntikorttikoko)	30 €	70 €
1/8 sivua	60 €	200 €
1/4 sivua (postikorttikoko)	100 €	380 €
1/2 sivua	160 €	700 €
Koko sivu	280 €	1200 €
Takasivu	800 €	

Yhdistyksemme ei maksa arvonlisäveroa.

LEHDEN VASTUU:

Lehti ei vastaa virheestä, joka aiheutuu esim. puutteellisesta tai virheellisestä ilmoitusaineistosta, epäselvistä käsikirjoituksista tai puhelinvälityksessä sattuneista väärinkäsityksistä. Postituspäivä ei sido julkaisijaa.

4 Pääkirjoitus: Jäsentoiminta...

5 Omaehtoista jäsentoimintaa

6 Edunvalvontaryhmä sinnikkäästi työttömän asialla

8 Iloa ja voimaa kulttuurista

10 Väkertäjät – luovaa tekemistä ja iloista mieltä

11 Midas – kultakuumetta luonnon helmassa

12 Kalakerhossa pitkän iän salaisuus

13 Katsaus Metsä- ja ympäristökerhon toimintaan viime aikoina

14 TST Koulutus täytti kymmenen vuotta

16 Tietotuvan tunnelmia

17 TST ry:n hallitus 2011

18 Ekotori: Katse tulevaisuuteen

20 Kierrätysviikolla kierrätettiin tavallistakin enemmän

21 Positiivisia ja aktiivisia ihmisiä

22 Tsarkovilaista teatteria Sepänkadulla

24 Senioreiden tervehdykset Vuolahden luontoretkeltä 2010

26 Tiedotuksia

27 Ristikko

Jäsentoiminta...

On tämänkertaisen jäsenlehtemme Tärpin teemana. Jäsentoiminnan vetäjänä allekirjoittanutta pyydettiin kirjoittamaan pääkirjoitus ja minähän otin mielelläni tehtävän vastaan. Samalla saan muistella niitä hetkiä kun astuin ensi kertaa Sepänkatu vitoseen eikä itselläni ollut minkäänlaista mielikuvaa mitä näiden seinien sisällä tapahtuu. Liikunta oli alue, josta minulla oli jonkinmoinen käsitys. Melko nopeasti kuitenkin havaitsin, että TST ry:n toiminta on paljon muutakin ja nimenomaan paljon muuta. Monipuolista toimintaa jäseneltä jäsenelle.

Toimitilat luovat loistavat puitteet erilaisille toimintoille, joita tässä en erikseen lähde luettelemaan, sillä niin laajaa ja monipuolista toimintaa on, että tämän palstan tila ei riittäisi alkuunkaan. Pitkä matka on kuljettu siitä, kun vuonna 1992 toiminta alkoi. Aluksi jäsentoiminnan kulmakiviä olivat ruokala-, ompelimo- ja kirpputoritoiminta. Sitten jäsentoiminta on laajennut lähes kaiken kattavaksi toiminnaksi eri alueilla. Tärkeää on myös se, että jokaisella toiminnalla on oma osaava vetäjänsä, joka vastaa siitä, että homma toimii niin kuin sen pitääkin toimia.

Edellä mainitusta päästiinkin siihen jokavuotiseen asiaan kun säännöllisesti pitää muistuttaa jäsen toiminnan kuuluvan kaikille jäsenille. Eli on mikä tahansa taho järjestävänä osapuolena, niin sen pitää suunnatta tekemisensä jokaiselle jäsenmaksunsa maksaneelle henkilölle. Eri asia on kuinka moni osallistuu tai ilmoittautuu kyseessä olevaan tapahtumaan. Samoin myös lisärahoitusta esimerkiksi talkootyöllä hankittaessa pitää muistaa, että saadut tulot jyvitetään tasan kaik-

kien kesken eikä suinkaan ”korvamerkitä” vain talkoisiin osallistuneille. Toivottavaa on kuitenkin, että talkoisiin osallistuu joka ikinen kynnelle kykenevä mies tahi nainen Näissä asioissa on syytä olla kovin tarkkana. Ei olisi nimittäin ensimmäinen kerta kun lipsahdus nostaisi suuren porun ja aiheuttaisi kiivasta keskustelua ja kovaa kritiikkiä. On puhuttu myös siitä, että jäsentoimintaa ei saisi ohjata palkattu työntekijä, jotta välttyttäisiin jääviysongelmilta. Tällä hetkellä kuitenkin toiminoista osaa ohjaa palkkalistoilla oleva henkilö ja hyvin se tuntuu niinkin toimivan. Kokonaan toinen juttu on jos alkaa näyttää siltä, että se aiheuttaa todellisia ongelmia. Silloin asiaan on tietysti puututtava ja asia korjattava.

Tärkeä TST ry:n toiminnan kannalta on myös yhdistyksen hermokeskuksena toimiva tietotupa ja vaikka se ei suoranaista jäsentoimintaa olekaan niin siellä vasta sattuu ja tapahtuu niin, että korvia välillä kuumottaa. Tuosta aiheesta enemmän lehden muilla sivuilla.

Tässä vaiheessa mieleni syövereistä kumpuaa myös eräs vuoden tärkeä tapahtuma: yhdistyksen joulujuhla, jota kovalla tohinalla järjestetään. Mitähän kivaa on tapahtumassa itselleni ja muille jäsenille tänä jouluna? Sitä odotellessa hyvää alkanutta syksyä kaikille yhdessä ja jokaiselle erikseen!

Toivottaa Markku Teräsvaara

Omaehtoista jäsenoimintaa

Suomalainen yhteiskunta ja sen luoma lainsäädäntö on mahdollistanut sen, että Suomeen on muodostunut satoja tuhansia yhdistyksiä. Jokainen yksittäinen yhdistys määrittelee omista säännöissään toimintaympäristönsä ja siihen liittyvien asioiden hoitamiseen tarvittavat toimintatapansa.

Näin tapahtui ja tapahtuu myös Turun Seudun Työttömät TST ry:ssä.

Samassa elämäntilanteessa olevat henkilöt liittyvät omaksi katsomaansa yhdistykseen ja haluavat omalta osaltaan auttaa itseään ja toisia jäseniä työttömyysajasta selviämässä ja edistää myös oman yhdistyksensä kehitystä. Tämä omaehtoinen jäsenoiminta eri muodoissaan rakentaa aina osaltaan yhdistyksen kokonaisvoimaa eli vaikuttavuutta yksilölle ja yhteiskunnalle.

Jäsenoimintakin vaatii onnistuakseen aina aktiivivan ryhmän tai jäsenen, joka suunnittelee toimintaa ja myös toteuttaa sen. Varsinkin, kun työttömien toiminnan on kannustettava meissä jokaisessa piilevää tarvetta toimintaan ja sen tuottamiseen sekä siihen osallistumiseen. Tämä voi tuntua ehkä haastavaltakin nykyaikana, kun helposti halutaan esittää vaatimus, että joku järjestää toimintaa juuri minun toiveeni mukaisesti.

Eihän minun vain tarvitse nähdä mitään vaivaa tai tehdä itse jotain sen eteen. Oikeus sen vaatimiseen kuuluu minulle.

Ei.

Kaikkien on osallistuttava toimintaan ja sen toteuttamiseen, jos sillä halutaan rakentaa omaehtoista selviytymistämme arkipäivästämmä ja myös kannustaa siinä jäsentämme tai ryhmää, joka on ottanut vuorollaan vetovastuun toteutettavasta toiminnasta.

Minunkin on otettava oma vastuuni onnistumisestani ja muiden jäsenten onnistuneesta toiminnasta. Näin voimme rakentaa ja turvata aktiivisen, omaehtoisen toiminnan kantavana voimana yhdistyksessämme.

Yhdistyksemme toimintamalli on rakentunut lähes kahdenkymmenen vuoden aikana ja rakentuu edelleen. Sen vaikuttavuus meille sekä ympäristöllemme ja yhteiskunnalle on selvästi nähtävissä.

Esille voidaan ottaa esimerkkeinä, että toimintamme

- ehkäisee syrjäytymistä
- kehittää ryhmässä toimimista ja antaa sosiaalista ulottuvuutta
- edistää kansanterveyttä eli omaa terveyttä
- edistää sijoittumista koulutus- ja työelämään
- tuottaa tietoaineistoa vertaistoimintaan muita toimijoita varten eli verkostoitumiseen
- tuottaa uutta osaamista ja valmiutta uuden tiedon tai ammatin hankkimiseen

Kuka mittaa toteuttamamme toiminnan rahallisen arvon tai määrän? Vaikuttavuutta halutaan usein mitata vain numeraalisesti.

Tämän mitaamisen kehittämisen takia yhdistyksemme ottaa vuoden 2011 aikana käyttöön yhteiskuntavastuun määrittämiseen laaditun ISO 26000 standardin yhdistystoimintaan soveltuvien osien.

Kiitän jäseniä aktiivisesta, omaehtoisesta ja vapaaehtoisesta jäsenoiminnastanne yhdistyksessämme vuonna 2010 ja toivotan Teille ja läheisillenne Rauhallista Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta.

Turun Seudun Työttömät TST ry on Varsinais-Suomen alueella toimivan Työ-Länsi ry:n ja Työttömien Valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestö TVY ry:n suurin jäsenjärjestö, jolla katsotaan olevan mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin. Itse työttömien järjestöt saavatkin vähän tilaa valtajulkisuudessa vaatimuksilleen suhteessa siihen, miten paljon työttömyydestä ja työttömien asemasta puhutaan mediassa, useimmiten juuri toimenpiteiden kohteena heiltä itseltään kysymättä.

TST ry:n edunvalvontaryhmä haluaa aktivoida työttömiä omaehtoiseen toimintaan etujensa ajamiseksi. Se jakaa tietoa työttömille heidän oikeuksistaan ja vaikuttaa päättäjiin järjestämällä keskustelutilaisuuksia. Esillä on ollut asiantuntijoita aina tutkijoista sosiaalitoimen johtajaan, ja itse työttömyyden ja köyhyyden kokoneidenkin ihmisten ääni on päässyt esiin.

–Työttömien keinot ajaa omia oikeuksiaan tuntuvat heiveröisiltä, jos verrataan esimerkiksi niihin keinoihin, joita ay-liikkeellä on. Työttömäthän eivät voi mennä lakkoon, TST:n edunvalvonnan vetäjä **Seppo Blomqvist** totesi. Lisäksi ay-liike puolustaa lähinnä ansiosidonnaisella työttömyyspäivärahalla olevien oikeuksia ja on unohtanut peruspäivärahalle pudonneet työttömät, Blomqvist jatkaa.

Monenlaista on yritetty vuosien saatossa, mutta esimerkiksi työttömien tulotaso on heikentynyt ainakin viimeisen kahdenkymmenen vuoden ajan suhteessa muuhun väestöön. Työttömiä on vaikea nykyään saada mukaan mielenosoitukseen. Nykypäivän valtajulkisuudessa mielenosoittajat, ihan asiallisella asiallakin olevat ihmiset, helposti

Edunvalvontaryhmä sinnikkäästi työttömän asialla

TST:n edunvalvontaryhmän Aleksandra Jantunen ja Seppo Blomqvist vaativina ”Kuka kuuntelee köyhää sosiaaliturvan viidakossa”-tilaisuudessa.

leimataan rähinöitsijöiksi.

Edunvalvonnan puitteissa riittääkin miettimistä millä lailla päättäjiin pystyttäisiin vaikuttamaan. Erityisesti masennettujen pitkäaikaistyöttömien liikkeelle saaminen on tosi vaativa tehtävä muutenkin, sanoo Seppo Blomqvist. Ansiosidonnaisella työttömyyspäivärahalla oleva on ehkä tyytyväinen asemaansa eikä valita. Kuitenkin työttömyys ja siihen liittyvät muut ongelmat, usein sairaus, monien tärkeiden välineiden ja tiedon puute oikeuksista ja mahdollisuuksista vaikeuttavat monien työttömien muutenkin raskasta elämää.

Sosiaaliturvan viidakkoa ja vaalipaneeli

Edunvalvontaryhmä järjesti viisi tilaisuutta viime vuoden aikana. Alkuvuodesta kuultiin asiantuntijoita: **Pekka Tiaista** työministeriöstä, köyhyystutkija **Jouko Karjalaista**

ja Turun yliopiston sosiaalipolitiikan professori **Veli-Matti Ritakalliota**. Lokakuussa ”Kuka kuuntelee köyhää”-tilaisuudessa oli mukana arvovaltaisia puhujia Turun Seudulta. Turun kaupungin sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja **Maija Kyttä**, peruspalvelulautakunnan puheenjohtaja **Juhani Leppä**, TST ry:n puheenjohtaja **Olavi Nummela**, Kelan johtava asiantuntija **Pertti Honkanen**, seurakunnan diakonian työntekijöitä, mm. **Raija Eeva**, ja köyhiä keskustelemassa niistä ongelmista, joita nykyinen monimutkainen sosiaalilainsäädäntö, köyhyys ja työttömyys aiheuttavat.

Marraskuussa edunvalvonnan vieraksi oli saapunut viisi varsinaissuomalaisista ehdokasta keskustelemaan, millaisin teemoin he aikovat pyrkiä eduskuntaan. Vaalit pidetään vasta 17.4.2011 ja sitä ennen varmasti ehtii Suomessa tapahtua monenlaista, joka voi vaikuttaa lopputulokseen.

TST:n vaalipaneelissa paikalla olivat (vasemmalta) Annika Lapintie vasemmistoliitosta, Seppo Lehtinen sosiaalidemokraateista, perussuomalaisten V-S piirin puheenjohtaja Lauri Heikkilä ja ympäristönsuojelu- ja turvallisuus-asiiantuntija Mari Saario vihreistä ja kirkkoherra Jouni Lehikoinen keskustapuolueesta.

Poliittinen järjestelmä ja poliitikkojen uskottavuus on ollut viime vaalikaudella koetteella. Vaalirahoitukseen liittyvien sotkujen paljastumisenhan jo asetti vaalien lopputuloksen kyseenalaiseksi monien silmissä.

Työllisyys ja harmaa talous

Köyhyysoongelma koskettaa koko valtakuntaa, mutta Varsinais-Suomen aluetta koettelee muuta maata vaikeampi työttömyys, joten niillä ehdokkailla, jotka tulevat valituksi, on erittäin haastava tehtävä tiedossaan. Vaalien keskeiset teemat, työllisyys ja suhtautuminen maahanmuuttajiin, painottuivat harmaan talouden näkökulmasta erityisesti vasemmistoliiton ja sosiaalidemokraattien edustajien näkemyksissä. Lainsäädäntöä olisi tiukennettava suhteessa ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöön ja panostettava halpatyövoimaa välittävien yritysten valvontaan. Vasemmistoliiton edustaja **Annika Lapintie** halusi lisäksi yrityksille muutenkin tiukempaa kontrollia. Vihreiden edustaja **Mari Saario** havittelee akateemisten työttömien ääniä ja lupaa vaikuttaa uuteen vihreään teknologiaan perustuvan yritystoiminnan kehittämiseen ja työpaikkojen lisäämiseen alalla. Perussuomalaisten edustajan **Lauri Heikkilän** näkemyksissä olisi suosittava suomalaista työtä ja painotettava valtion tukemaa teollisuutta. SDP:n **Seppo Lehtinen** uskoi pystyvänsä vaikuttamaan nimenomaan alueen asiantuntemuk-

sellaan työpaikkojen lisäämiseen vaalipiirissään.

Työttömyysturvan parantaminen

Jouni Lehikoimen (kesk.) on saanut tunnettuutta valtakunnankin mediasa maasta karkoituspäätöksen saaneiden maahanmuuttajien suojelijana. Lehikoinen myönsi, ettei ole kokenut poliitikko, mikä tulikin esille suhteessa työttömyysturvan kohentamiseen, johon hän, kuten kaikki läsnäolijat suhtautuivat periaatteessa myönteisesti. Hän nojaa vaaleissa inhimilliseen ”Veljeä ei jätetä” -teemaan ja painotti erityisesti nuorten työttömien hyväksi toimimista.

Lapintie ja vasemmistoliitto ovat ehdottaneet työttömän minimituloksi 750 euroa kuukaudessa. Vihreillä on oma 500 euron perustulomallinsa. Demareiden Lehtinen epäili, josko työttömyysturvan korottaminen passivoisi. Hänkin kannatti työttömän tulotason korottamista, mutta ei halunnut sanoa summaa.

Lapintien ja Saarion mukaan perustulo päästäisi byrokratiasta ja helpottaisi työttömän keskittymistä työnhakemiseen ja lyhytaikaistenkin työsuhteiden vastaanottamiseen. Vasemmistossa rahoitus tulisi progressiivisella verotuksella. Vihreiden Saario puolestaan ottaisi rahat ympäristöveroja kiristämällä. Lisäksi Saario leikkaisi korkeimpia ansiosidonnaisia työttömyysturvia. Perussuomalaisten edustaja olisi periaatteessa valmis korottamaan

työttömyysturvaa muttei pitänyt sitä realistisena, koska tuleva hallitus on jo nyt liikaa velkaantunut eikä halua tähän asiaan panostaa.

Edunvalvonnan tulevaisuus

Seppo Blomqvist piti TST:n torstaihuoneessa käytyä keskustelua laimeana. Syynä saattaa olla se, että vaaleihin on vielä pitkä matka ja voimia täytyy säästää loppumetreille. Kokoomuksen edustajaa ei ollut valittavasti paikalla.

Julkityötön Seppo on itsensä kautta pyrkinyt tuomaan esiin työttömän ongelmia vertaansa vailla olevalla tavalla eri keskustelutilaisuuksissa. Hänelle haetaan seuraajaa edunvalvonnan vetäjäksi ensi vuodeksi. Sepon mielestä on tärkeää, että edunvalvonnassa toimitaan yhteistyössä muiden työttömien järjestöjen, TVY:n ja Työ-Länsi ry:n kanssa.

Turussa savupiipputeollisuus on väistyvä ala, uusia työmahdollisuuksia voisivat antaa Sepon mukaan yrittäjyys ja kulttuurialat, myös monikulttuurinen työ. Nuoria työttömiä olisi hyvä saada enemmän mukaan edunvalvontaan, toisaalta akateemista työttömyyttä ei ole juurikaan TST:ssä ollut esillä. Edunvalvontaryhmässä kuitenkin jokainen TST:n jäsen voi vaikuttaa siihen, millaisten työttömien asioita seuraavana vuonna otetaan esille.

Teksti: Tiina Neuvonen

Kuvat: Eetu Moisio

Iloa ja voimaa kulttuurista

Työttömän arki usein alkaa pikkuhiljaa kaventua ja sosiaaliset kontaktit katketa, kun ihminen alkaa kokea itsensä ns. "toisen luokan kansalaiseksi" ja vältellä muiden seura. Tähän vaivaan yhdistyksellämme on tarjota mitä mainiota vastalääkettä ja mahdollisuuksia omaehtoisen, kohtuuhintaisen kulttuuritoiminnan ja matkailun parissa.

Yhdistyksen illanviettoihin tarvitaan monenlaista ohjelmaa, retkiä kauemmaskin voidaan tehdä ja myös syvällisiin, sivistäviin ja koskettaviin taidenautintoihin on mahdollisuuksia. **Ulla Syväkari** on toiminut tapahtumaryhmän vetäjänä. **Anne Tyni** puolestaan on vastannut kulttuurimatkailusta ja teatteriesityksistä

Kimmo Rapatin kulttuuriryhmä on järjestänyt taide- ja musiikkipainotteisia vierailukäyntejä lähiympäristöön.

Ulla Syväkari, herkkä TST-konkari

Ulla Syväkari on toiminut yhdistyksessämme sen alkuajoista asti ja osallistunut monenlaiseen toimintaan. Viime vuonna hän toimi tapahtumaryhmän vetäjänä. Ryhmässä on suunniteltu kulttuuripitoista ohjelmaa yhdistyksen juhliin ja kesäisiin pihatapahtumiin. Yhteen on tullut monenlaisia ihmisiä: kekseliäitä leikkimielisten kilpailujen järjestäjiä, senioreita, Aina Duurin kuorolaisia ja käytännön järjestelyi-

TIINA NEUVONEN

Suvaitsevaisuus ja yhteisöllisyys ovat Ulla Syväkarille tärkeitä arvoja.

TIINA NEUVONEN

Iloinen kohtaaminen kesän pihatapahtuman visailussa.

hin tarvittavia kalustomiehiä, monitaitolaisia ja liikunnan vastaavia.

Ullan toimintapiiriin kuuluvat myös retket ja talkootoiminta. Sieni- ja marjanpoimintaretkiä on tehty lyhyinä päivän retkinä lähiseudulle. Vihtatalkoot ja kynttilän valmistus ovat säännölliset vuosittaiset talkoot, joita yhdistyksessämme on järjestetty ryhmän varainhankintaan.

Vapaaehtoistyö, yhteisöllisyys ja omaehtoinen muille hyödyksi oleminen ovat Ullalle tärkeitä arvoja. Yhdistyksessä toimiminen onkin avannut vanhemmalle naiselle, aikana jolloin ei ollut toivoakaan työpaikoista vaikka intoa ja halua olisikin riittänyt, uudenlaisia henkisen ja sosiaalisen toiminnan mahdollisuuksia, joita hän ei olisi voinut kuvitellakaan vielä työelämässä ollessaan. Toisaalta kun lapset ovat jo aikuisia ja töihin tai työkkärin kurseillakaan ei ole huolittu korkean iän vuoksi, aikaa on riittänyt. Taustalla on myös kovien aikojen kokemuksia, joiden vuoksi Ulla

Syväkari liittyi mukaan työttömien toimintaan edellisen laman aikaan 1990-luvun alussa. Ulla on toiminut aiemmin Liikealan ammattiliitossa ja sitä kautta hän sai oppia kurssien ja opintopiirien ohjaamisesta.

Yhteisöllisyyden ilot ja surut

Yhteisöllisyyttä monelta puolelta Ulla onkin saanut maistaa niiden vuosien aikana jolloin hän on TST:ssä toiminut. Ulla arvioi että hän olisi huomattavasti huonommassa kunnossa ilman yhdistystä. Asia, joka varmaankin pätee moneneen Ullan ikäiseen, joka on edelleen mukana toiminnassa. Ulla sanoo, että täällä hän on oppinut myös taitoja, joita tarvitaan kansalaisvaikuttamisessa, esimerkiksi kokoustekniikassa. Hän aktivoitui poliittisesti TST:ssä ollessaan.

Luovimista riittää siinä, miten erilaiset ihmiset ja kurssien ja kerhojen vetäjät osaisivat suunnitella tekemisiään niin, että ei tunkeuduta toisten alueille. Vapaaehtoisten innostami-

nen ja ihmisten toimintojen organisointi koettelee hermojakin joskus. Lisäksi Ullan aikana kuvaan mukaan ovat tulleet palkkatuella työllistetyt ja paljon on ollut projektejakin.

Toisaalta resursseja on käytössä: tapahtumaryhmässä on kokeneita ihmisiä, mutta nuoriakin on nähty ilahduttavasti esimerkiksi joulujuhlan valmistelupuuhissa. Yhdistyksellä on käytössään pikkubussi, jolla pääsee esimerkiksi luonto- ja sieniretkille, Anna Duuni -venettäkin voi käyttää ja uusia mahdollisuuksia avaa myös tänä vuonna valmistunut Paavaisten mökki, Paavarotti.

Tulevaisuudessa on luvassa lisää karaokeiltoja, pihatapahtumia, kevät- ja jouluhartaus, mutta uusia toimintamuotoja kehitellään myös. Ulla jättää tehtävänsä tapahtumaryhmän vetäjänä, mutta on valmis opastamaan ja auttamaan seuraajansa kaikessa.

Ulla korostaa suvaitsevaisuutta. Omaehtoinen yhdessä muiden kanssa tekeminen voi opettaa työtömälle sosiaalisia taitoja, vahvistaa itsetuntoa ja rohkaista luovuuteen, uusien puolien löytämiseen itsessä ja sitä kautta itsetuntemuksen syventämiseen – asioita, jotka voivat auttaa työllistymisessäkin.

Kotimaan kulttuurimatkailua ja teatteria

Anne Tyni on vastannut kulttuurimatkailusta lähiseudulle ja teatterista Turun alueella. Hän on toiminut myös yhteistyössä senioreiden ja perhetoiminnan kanssa. Turun seudun pienten teattereiden kanssa onkin ollut vilkasta yhteistyötä ja teatteritarjonnassa on seurattu kulu-neena vuonna suurelta osin tarjonnan lakia teattereiden myöntämien alennusten ja ennakkonäytösten mukaisesti. Linnateatteri, Maneeri, Jo-Jo -teatteri, Emma-teatteri Naantalissa, Kaarinan teatteri ja ÅST ovat tarjonneet kulttuurinautintoja lähes parikymmentä kertaa. Lisäksi kesällä tehtiin retki Teijolle ja Mathildedaliin, jossa esitettiin Ruukin avain -trilogian toinen osa.

Muuten kulttuuriperäiset retket avasivat näköaloja vanhempiin aikoihin: jäsenten kanssa oltiin mm. Vanhan kirjallisuuden päiville Sastamalassa, Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa ja Säskylän Pyhäjärven kierroksella. Retkellä Hyvinkäähän käytiin mm. Rautatiemuseon ja Vanhan villatehtaan näyttelyissä. Lisäksi tutustuttiin Paraisten kalakouluun Anna Duuni -veneellä. Taidettakin nähtiin: tammikuun alussa oltiin **Salvador Dalin** näyttelyssä.

Ensi vuonna alkavassa Matka 2011 -kerhossa osallistujat työstävät valittujen teemojen kautta retkiä pääsääntöisesti kotimaahan. (ks. tarkemmat tiedot ja aikataulu Tärpin sivulta 26)

Kulttuuriryhmässä perinnettä ja nykyaikaa

Kimmo Rapatti on ollut Monitaidossa töissä ja jatkanut vapaaehtoistyönä kulttuuriryhmän vetämistä. Ryhmässä on ollut nuorempaa väkeä ja vierailukäyntejä on tehty erityisesti taidenäyttelyihin ja musiikkiesityksiin, mm. Turun filharmonikkojen Mozart-kenraaliharjoitukseen (kulttuurikortilla), Porin Jazz- tapahtumaan ja Alpo Jaakolan patsaspuistoon.

Suosittu tapahtuma oli Monitaitolaisten KOLME-näyttely Brinkkalan

galleriassa, johon Kimmo Rapatti teki ääni-installaatioita. Kimmo itseään sykähdetti eniten Salon taidemuseon **Steve McCurryn** valokuvanäyttely, koska Kimmo itsekin valokuvaa. Ns. korkeakulttuuri on ollut vahvasti esillä kulttuuriryhmän tapahtumissa, vaikka Kimmo itse ei halua jakaa kulttuuria korkeaan tai matalaan, hienompaan tai rahvaanomaiseen: traktorinäyttelykin on kulttuuria Kimmon mielestä. Liedon Vanhalinnan muinaistulien yö ja tutustuminen Mikaelin kirkkoon edustavatkin perinnettä. Kaiken kruunuksi tehtiin Budapestiin halpalentoyhtiön kautta tehty kulttuurimatka, jossa osallistujilla oli mahdollisuus tutustua kaupungin taidemuseoihin ja jopa yöelämään niin halutessaan.

Kulttuuriryhmän toiminta on tulevaisuudessa epävarmaa, mutta sille soisi jatkoa. Taide ja kulttuuri ovat myös kanava nykymaailmaan ja ajassa liikkuviin ajatuksiin, joiden seuraamiseen työttömän kannattaa panostaa erityisesti niiden, jotka haluavat työskennellä kulttuurialalla. Ryhmä on kuitenkin kaikille avoin, sillä Kimmo näkee kulttuurin lähinnä voimauttajana ja henkisen terveyden kannalta työttömälle tärkeänä.

Tiina Neuvonen

KIMMO RAPATTI

Kulttuuriryhmän matkalaiset Budapestissa

Väkertäjät

– luovaa tekemistä ja iloista mieltä

Kirsti Viitasen ansiokkaasti jo vuosia luotsaama ”Väkertäjät” on kaikille kädentaidoista kiinnostuneille suunnattu TST:n kerho. Se tarjoaa osallistujilleen opastusta niin vanhoissa perinteisissä käsityötekniikoissa kuin uusimmissa muotivillityksissäkin.

Kurssilaiset kokoontuvat tiistaisin – kesäkautta lukuun ottamatta – Sepänkadulla, piharakennuksessa. Kiinnostavan touhun parissa vierähtää kolmetuntinen yleensä liiankin joutuisasti. Töitä tehdään pääsääntöisesti osallistujien toiveiden mukaisesti. Mieluisimpia ovat olleet esimerkiksi heijastinenkelit, sytykekukat, Salomonin solmu, kortit sekä etenkin tänä vuonna korut. Huovutus, kankaanpainanta, köysi- ja metallilankatyöt, virkkaus, pajutyöt, lakkaus, paperiaskartelu ja kosolti muita tekniikoita on vuosien mittaan käsitelty. Olemme vihdoin saaneet myös muutaman ompelukoneen, joten nyt tilkkutöidenkin teko onnistuu kätevästi.

Tänä syksynä luonamme vieraili **Tanja Chapman** Ekopajan Askartelupankista. Hän esitteli hauskoja ja hyödyllisiä ideoita mm. tuotteiden uusiokäytöstä ja auttoi katsomaan toisella tavalla sitä kaikille niin tuttua paritonta sukkaa. Sellai-

sesta voi aika vähällä vaivalla muokata veikeän kännykkäpussin! Isän vanhasta kauluspaidasta saisi ommeltua boleron tai hameen. Kaikenlaiset hämmästyttävät pikkuesineet voivat päätyä yksilöllisiksi koruiksi ja hiuskoristeiksi.

Kädentaitokerho on selkeästi osoittanut hyödyllisyytensä: Esimerkiksi syksyllä 2009 listalta löytyi 24 eri nimeä ja keskimäärin kymmenisen henkilöä oli kerrallaan paikalla. Osallistujat kokevat toi-

minnan tärkeäksi monestakin syystä: ensinnäkin onnistumisen ilon takia, jonka työn valmistuminen antaa. Edelleen, tekeminen sinällään tuo mielihyvää, ja uusien taitojen opettelu antaa aivoillekin puuhaa. Lisäksi on sosiaalisuus. Paikalle on kiva tulla, koska vastassa on mukava porukka, jonka kanssa voi jutustella niin iloista kuin suruistakin.

Kaiken kaikkiaan mieli virkistyy!

Teksti ja kuvat: M. Leppänen

Monenmoista tarviketta.

Juomatölkinnipsuista valmistetut upeat laukut vaativat tekijältään taitoa ja kärsivällisyyttä.

Raparperinlehti kannattaa voidella ruokaöljyllä ennen kuin sille laittaa sementtiä.

Ohjaaja Kirsti Viitasen kaunis nykyaikaisesti toteutettu 'vanhan ajan tilkkumatto' sekä eri tekniikoilla tehtyjä muita töitä.

Midas – kultakuumetta luonnon helmassa

Turun Seudun Työttömät ry:n siipien alta löytyy monenlaista toimintaa. Yksi eksoottisimmista toimintamuodoista on kullankaivuuta harrastava Midas-ryhmä. Seuraavassa jutussa käydään läpi Midaksen kuluneen vuoden ohjelmaa ja kurkistetaan heinäkuussa Inarin Kutturin Kyläjoen kultavaltaukselle tehdyn matkan tapahtumiin.

Tärkeänä osana Midaksen toimintaa ovat kuukausittain pidettävät kokoukset, joissa suunnitellaan toimintaa ja valmistellaan valtausmatkoihin liittyviä asioita. Aiheesta kiinnostuneita TST ry:n jäseniä kannustetaan mukaan toimintaan järjestämällä muun muassa kultakurssi, kuten tämänkin vuoden maaliskuussa. Kurssilla asiantuntijat kertovat kullanetsinnän keinoista ja opastavat aloittelijoita harrastuksen hienouksiin. Nämä tilaisuudet avaavat kuulijalle myös Midaksen toimintaa ja kullankaivumatkojen sisältöä. Midas pystytti oman pisteensä myös toukokuuisille Ruissalopäiville, jossa halukkailla oli mahdollisuus vaskata vaskoolilla kultahippuja. Vuonna

2010 Midas on tehnyt kullankaivumatkan Kutturin ja useita virkistytymisreissuja ympäristöltään mielenkiintoisiin kohteisiin, kuten Alajärven Tulivuorikeskukseen ja

Pohjanmaan museon Terra Nova-luontokeskukseen. Mainitsemisen arvoinen on myös talkoomatka kullanhuuhton SM-kisoihin Tankavaaraan, jossa Midaksen jäsenet toimivat kilpailuiden järjestelytehtävissä.

Kutturin Kyläjoen kultavaltaus, Inari 2.–11.7. 2010

Matkaan osallistujat varusteineen noudettiin lähiosoitteistaan aamu- seitsemältä, jonka jälkeen auton nokka suunnattiin kohti 1150 kilometrin päässä sijaitsevaa Midas-valtausta. 910 kilometriä myöhemmin saavutettiin majapaikka Rovaniemen tuntumassa olevasta Käyrämön Keitaasta, jossa oli hyvä sauna ja latautua tulevien päivien tehtäviin. Hyvien yöunien jälkeen oli aika kaasutella pikkubussilla viimeiset kilometrit muonavarastojen täyttämisen kautta valtaukselle, jonka läheisyyteen leiri pystytettiin.

Öinen käen kukkuminen ei midaslaisten unia häirinnyt, kun seuraavana aamuna päästiin itse asiaan. Kullanetsinnässä oleelliset laitteet, kuten ränni, asennettiin. Kullankaivuun on tiimityötä ja jokaiselle osa-alueelle sovittiin oma tekijänsä: pintamaan puhdistaja, kaivuun- ja hakkumies montussa, kivienpuhdistaja, kivisorankantaja- ja annosteli-

ja ja niin edelleen. Reilun kolmenkymmenen ämpärillisen kuljettua rännin läpi alettiin vaskaus. Välillä tuli mukavastikin kultaa ”hengettömien” (hipun pituus alle 0,1 mm) muodossa. Tässä vaiheessa tarvittiin huuhtonta-allas, puhdasta vettä, silmälasit, putkilo, kuiva sormenpää ja roimasti kärsivällisyyttä, jotta saalis saatiin säällisesti talteen. Sessio vei viisi tuntia päivässä ja vaati rutkasti voimia varsinkin montun kaivamiseen tottumattomista lihaksista. Tärkeää on levätä ja tankata tarpeeksi. Myös päänuppi oli hyvä pitää virkeänä ja mikäs siihen olisi oivempi keino kuin saunominen ja nuotion äärellä tarinoiminen yöttömän yön alla.

Osa päivistä sujui muun muassa kalastaen ja luonnosta nauttien, eikä sääskiäkään ollut kiusaksi asti. Samalla jokainen sai vaskata kultaa omista kaivuupaikoistaan. Kullankaivuun ohella tärkeintä tuntuukin olevan luonnon helmassa toimiminen ja kaupunkiolosuhteissa usein unohtuvien harrastusten vaaliminen. Reilu tuhat kilometriä kotimatkaa voisi tuntua pahemmalta, jos näitä asioita ei arvostaisi.

*Teksti: Eetu Moisio
Matkaraportit: Sakari Ruuskanen
Kuvat: Klaus Vuorinen*

Kalakerhossa pitkän iän salaisuus

Kalakerhon vetäjä **Veikko Paju** on toiminut yhdistyksessämme 1990-luvun alkupuolelta. Hän on ollut toimelias mies. Paju on organisoinut TST ry:ssä monia urakoita ja remontteja mm. yhdistyksen tiloissa Jokikadulla ja Sepänkadulla. Takana on tuhansia tunteja vapaaehtoistyötä ja vuosia kalastusharrastuksen ja kalakerhotoiminnan parissa. Kalakerhon vetäjältä vaaditaan Veikon mukaan viitseliäisyyttä ja anteliaana miehenä Veikko on pistänyt jopa omia rahojaan kerhon toimintaan. Hän on jättämässä kerhon vetäjän

Veikko Paju opettaa fileerausta

tehtävät. Seuraajan ei pidä kavahtaa Veikon kokemuksen edessä, ja kerhon toimintaahan voi kehittää oman suuntaansa. Pitkä ikä lienee luvassa palkinnoksi ulkoilmassa puuhaste-

lusta ja siitä, että osaa olla muille iloksi ja hyödyksi.

Veikko Paju omaa kokemusta kansainvälisiltäkin vesiltä. Hän on kalastellut mm. Thaimaassa, Filippiineillä ja Havajilla. Suurin kalansaalis on kuitenkin kymmenkiloinen Merimaskusta saatu hauki. Veikko on ollut myös Tankavaaran kullanhuuhtontakilpailuissa ja Kilpisjärvellä monilla onkireissuilla kerhonsa kanssa.

Veikolle kalastuksen viehätys on itsestään selvää. Ulkomaanmatkoille hän ottaa aina mukaan onkivehkeet. Raitis ulkoilma ja luonto, jännitys ja miksei leppoisa kilpailuhenkikin kalastuksessa luultavasti vetävät puoleensa monia. Saahan kalasta toki monenlaista ruokaa työttömän ruokavaliota kartuttamaan ja Turun ravintoloille voi saalistaan myydäkin.

Kalaa omalla tyyllillä

Kyselin Veikolta jippoja, miten saisi aina kalaa: oikotietä ei ole. Täytyy itse kokeilla ja oppia löytämään oma tyylinsä, sillä kalan saaminen ei tosiaan ole vain hyvästä tuurista vaan myös taidosta kiinni. Veikko itse pitää eniten uistimilla kalastamisesta ja ”Sininen krokotiili” on uistin, jolla Veikko kaloja parhaiten narrailee.

Omaa tyyliä voi kehittää luonnon rytmissä. Kalakerhon toiminta painottuu vuodenaikojen mukaan ja esimerkiksi tähän mennessä tältä vuodelta kerhon järjestämiin tapahtumiin on osallistunut yli kolmesataa henkeä. Kesällä järjestettiin mato-ongintakilpailut ja kalanfileerauskurssi.

Kalakerhon tehtävänä on virkistyksen lisäksi kalastustaitojen ja kalatietouden levittäminen sekä jäsenen keskuudessa että muuten Turun alueella, sillä joka syksy osallistu-

KUVAT: JOUNI SÄRKELÄ

Markku Teräsvaara, silakanlitkauskilpailun miesten sarjan voittaja

taan Koululaisten valtakunnalliseen kalatapahtumaan. Tänä vuonna kalakerholaiset olivat mukana opastamassa yli neljäsataa koululaista Ruissalon rannassa. Mato-onginnan lisäksi silakanpyynti ja pilkkikilpailut ovat vuosittaisia vakiotapahtumia. Lisäksi spontaanisti järjestetään kalaretkiä lähialueelle sään salliessa.

Kalakerhon jäsenen kannattaa myös liittyä valtakunnalliseen vapaaajan kalastajien liittoon, jonka kautta pääsee edullisesti kalaretkille ympäri maata ja esimerkiksi Ruotsiin.

Soutuvenettä tarvittaisiin

Nykyisin yhdistyksellä on käytössään monenlaisia kalastusvälineitä, joten niitä ei tarvitse itse välttämättä hankkia. Kiinnostus kalastukseen on ainoa kriteeri; kaiken muun voit oppia kalakerhossa ja sen tapahtumisissa. Naiset voivat pärjätä hyvin kuten **Annikki Leinosen** menestys (koko naiskilpailun voitto!) silakanpyyntikisoissa osoittaa. Yhdistys ottaisi mieluusti soutuveneeseen lahjoitukseksi. Kolhiintunutkin vene huolitaan, jos sen voi korjata käyttökelpoiseksi.

Tiina Neuvonen

2.11. Silakkalituskilpailun tulokset:

kokonaiskilpailun voitti Annikki Leinonen. Naisten sarjan palkintosijat: 1. Annikki Leinonen 2. Riitta Galkin 3. Elina Lepik. Miesten sarja: 1. Markku Teräsvaara 2. Kai Kandolin 3. Harri Saarinen ja Veikko Paju

Katsaus Metsä- ja ympäristökerhon toimintaan

Kerho on vierailut erityyppisissä paikoissa ja laitoksissa. Tänä vuonna on korostunut ympäristönäkökulma. Laadusta ja sertifiointista olemme keskustelleet useammalla kerralla. Tämän vuoden helmikuussa perehdyimme yleisimpiin ympäristöjärjestelmiin ISO 14001 ja Emakseen. Pohdimme Turun Ekotorin valmiuksia hyödyntää sertifiointia liiketoiminnassaan.

Kakola, Turun uusi jäteveden käsittelylaitos

Tutustuimme Turun uuteen jäteveden käsittelylaitokseen. Ihastelimme ja kuuntelimme neljälinjaisen laitoksen käsittelytehoa. Yksi linja voi olla korjattavanakin. Tasalämpöisyys kalliopuhdistamossa tuo etuja: typen poisto ja hajuhaitat ovat paremmin hallittavissa. Laitos on mitoitettu noin 280 000 asukkaan jätevesille, ja siitä hyödynnetään vielä lämpöenergiaa. Kaiken varalta on kemiallinen järjestelmä.

Ekokaarina ja Ekokem sekä Paavainen

Viime vuonna perehdyimme sosiaalisen yritys Ekokaarinan sertifioituun ympäristöjärjestelmään ISO 14001. Isommalla voimalla suuntasimme Saloon ja Riihimäen Ekokemille. Salossa katsastimme kierrätystoiminnan ja kuuntelimme Salon työttömien ajankohtaisia asioita. Paavaisten rinnettä olemme käyttäneet havaintokohteena monesti.

Rauma

Raumalla perehdyimme sellun tekkoon Metsä-Botnialla. Mittaportti Oy:llä katsoimme nykyaikaista puutavaran vastaanottoa, kun puutavara-auto saapui portista sisään. Mittaportti Oy on metsäteollisuus-

den raaka-aineiden vastaanottoon, mittaukseen ja käsittelyyn erikoistunut yhtiö. Se mittaa autoilla, junilla ja laivoilla saapuvan puutavaran. Metsä-Botnian Rauman sellutehdas ja UPM-Kymmenen paperitehdas käyttävät yhdessä puuta yli 4 milj. m³. Puutavara-auto ajaa mittaushallin läpi, missä kuormaa kuvataan videokameroilla ja infrapunalaserrilla. Kuorma kuvataan molemmilta sivuilta ja lasketaan jokaisen nipun kehystilavuus. Mittamies määrittää mm. lumisuuden. Tehdasmittauksia tarkistetaan otannoilla. Tehdaskäynnin jälkeen Ilse Vauhkonen esitteli Rauman työttömien toimintaa lounaalla.

Metsäkeskus

Hanna Kovala esitteli metsäkeskuksen tehtäviä ja **Markku Sievänen** kertoi sertifiointin perusteista ja tavoitteista. Samalla kahvitelimme ja kyselimme. Kovala toimii koulutusasiantuntijana ja Sievänen viranomaisasioiden esittelijänä. Meille selvisi Lounais-Suomen metsien yleisiä tunnuslukuja: metsien kasvu 6 milj.m³ poistuma 4,7 milj.m³. Metsälöitä on 45 000. Kuulimme, että yhden metsänomistajan ympärivuotisen elannon saamiseen riittää 300 ha. Kovala kertoi Metsäkeskuksen Metsään ABC -palve-

luista metsänomistajalle. Saimme metsänomistajan taskuoppaan, joka käsittelee kasvupaikka- ja metsätyyppejä, kehitysluokkia, metsikön uudistuskypsyyttä, puulajivalintaa sekä metsäalan organisaatioita.

Kunstenniemi

Teimme kurssimatkan myös Rymättylän Kunstenniemeen. Perehdyimme käytännönläheisesti metsänarviointiin kotikonstein: Mittasimme puuston tunnuksia, perehdyimme poistuman laskentaan taimikosta ja harvennusmallien käyttämiseen. Yhteiskuntatyön pastori **Petri Laitinen** piti hartauden ja laulatti meitä. Illalla perehdyimme Metso-ohjelmaan, joka on metsien monimuotoisuutta turvaava ohjelma. Jokaiselle jäi aikaa myös katseluun ja kiertelyyn. Lopuksi sulattelimme asioita savusaunan ihanissa löylyissä ja paistoimme makkaroita.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen Piikkiön toimipaikka sekä Saramäki

Piikkiön toimipaikan tutkimusalueita ovat puutarha- ja kasvintuotanto. Siellä tutustuimme tutkimusmestari **Jorma Hellsténin** johdolla puutarhakasvien tutkimukseen ja jalostukseen. Siellä jalostetaan mm. pensasmustikkaa. Alueella on myös monipuolinen puulajipuisto.

Teimme koulutusretken myös Turun Saramäkeen. Siellä tutkimme puronvarren arvokkaita luontokohteita. Oppaana toimi **Sirke Kajava** metsäkeskuksesta.

Mikko Urpo

TST Koulutus täytti kymmenen vuotta

TST järjesti kymmenennen kerran laatuseminaarin kurssien ja opintokerhojen vetäjille. Seminaarissa suunniteltiin ensin vuoden toimintaa ja keskusteltiin menneestä vuodesta. Kerho- ja kurssitoiminta vietti samalla kymmenvuotisjuhliaan.

Koulutus- ja kerhotoiminnan koordinaattori **Tuula Nevalainen** avasi seminaarin kertomalla käytännön asioista.

TST:n puheenjohtaja **Olavi Nummela** kiitti puheessaan ohjaajia siitä, että he ovat uhranneet aikaansa kurssien suunnitteluun ja toteutukseen. Hän muistutti siitä, että kursseille kannattaa osallistua, niillä voi oppia aivan uusia asioita. ”Kurssi- ja kerhotoiminta on jäsen-toimintaa parhaimmillaan ja tärkeää yhdistyksen tulevaisuudelle. Jäsen-toiminta on tukijalka, jolle toiminta rakentuu. Yhdistys ei voi toimia pelkästään rahoittajien varassa.”

Tuula Nevalainen kertoi koulutustilanteesta. Kurssitoiminta on kasvanut kymmenen vuoden aikana

niin, että kun vuonna 2001 ohjaajia oli kolme, niin tänä vuonna ohjaajia oli ollut syyskuun loppuun mennessä 37. Ensimmäiset vuodet olivat hiljaisempia ja sitten toiminta on vilkastunut. Tänä vuonna koulutuspäiviä on ollut 85 syyskuun loppuun mennessä, mikä tarkoittanee sitä että viime vuoden määrä 112 menee rikki.

Kuka tahansa voi toimia kurssinvetäjänä. Kurssien aiheita on ollut hyvin monenlaisia suksien huollosta atk-taitoihin, ohjaajien harrastusten ja osaamisen mukaan. Hallitus on myöntänyt kurssien ohjaajille 60 euron palkkion.

Seminaarissa pohdittiin sitä miten osallistujat saataisiin sitoutumaan siten, että ilmoittautuneet tulisivat

kurseille säästä riippumatta. Yhtenä ratkaisuna ehdotettiin kurssien maksullisuutta; ilmaista ei osata arvostaa. Hallitus päätti myöhemmin, että ilmoittautuneiden ja myös kursseille osallistuneiden kesken arvoetaan kuukausittain viisi ruokalippua ja vuoden lopussa yksi kylpyläoma, yksi mökkiloma ruokineen ja kuljetuksiin TST:n Paavarottiin ja yksi laivaloma Anna Duunilla ruokineen.

Opintokerhojakin on kaikenlaisista aiheista, muun muassa radiotoiminnasta ja käsitöistä. Niihin osallistumiset ovat tasaisessa kasvussa.

Teksti ja kuvat: Katri Niinikangas

Kurssien ja kerhojen ohjaajat saivat diplomit.

Vetäjien kokemuksia

Jarmo Jalonen:

”Olen pitänyt erilaisia atk-puolen peruskursseja, esimerkiksi Työnhaun apuneuvot netissä.

Aloitin kurssien pitämisen omasta aloitteestani. Nähtyäni kurssitoimintaa kyselin koulutusvastaavilta käytännöistä ja kuulin että kurssien vetäminen on lähinnä omasta aktiivisuudesta kiinni.

Aion ensi vuonna pitää kursseja samaan malliin, painottaen kurssilaisten toiveita. ATK-kurssien lisäksi aion ensi vuonna pitää myös chilikurssin. Chiliharrastushan on kasvanut räjähdysmäisesti ja jäsenistön suunnalta asiaan on ollut kiinnostusta. Ajankohtana chilikurssille paras on istutusajankohta tammi-helmikuun vaihe.

Kurssilaisena olen saanut uusia ideoita, ohjaajana taas hyvän mielen tiedon jakamisesta ja saanut ihmisiä kiinnostumaan tietokoneista. Ei se kompuutteri olekaan mikään kamala mörkö, joka tunkee väkisin joka paikkaan.

Kurssitoiminta on tärkeää yhdistykselle; se on yhteinen harrastus, joka pitää yhdistystä kasassa. Erinomaisen mukava nähdä, että kurssi- ja opintokerhotoiminta on näin laaja-alaista.”

Henriika Hyry:

”Aloitin ohjaajana nelisen vuotta sitten. Olen vetänyt aikaisemmin käsityökerhoa, jossa tehtiin valmiiksi vanhoja töitä. Olen pitänyt myös kursseja siitä, miten tullaan toimeen tietokoneen kanssa.

Aloitin puolivahingossa. Tarvitsin itselleni ”päivähoitopaikkaa” ja päädyin TST:lle. Ja kun

tarvitsin jotain tekemistä, aloitin kurssit.

Ensi vuonna pidän kurssin huuto.net:istä, siitä miten siellä voi ostaa ja myydä.

Kurssien pitäminen on antanut minulle itseluottamusta yrittää uusia juttuja. Olen oppinut yllättäviä asioita, sellaisia, jotka ovat itsestäänselviä mutta joita ei silti tule ajatelleeksi.

Kurssi- ja kerhotoiminta on tärkeä tapa järjestää toimintaa ja mahdollisuuksia.”

Ilkka Hoviseppä:

”Olen järjestänyt luontoretkiä, jotka painottuvat lintujen bongaukseen, mutta niillä on tutkittu myös esimerkiksi kasveja.

Päästyäni työttömyyseläkeputkeen kuulin TST:n toiminnasta. Silloin kyseltiin, tietääkö joku luontojutuista, ja kun olin ollut perusta-

massa Turun lintutieteellistä yhdistystä niin ryhdyin vetäjäksi.

Ensin teimme retkiä polkupyörällä, sitten yhdistyksen pikkubussilla ja viime vuosina Anna Duunilla, jolla olemme tehneet monipäiväisiä retkiä ulkosaaristoon kevätmuuton aikana.

Toiminta jatkuu ensi vuonna samanlaisena. Maaliskuussa on linnunlaulukurssi, jolla opetellaan tunnistamaan lintuja, sitten bongausretkiä keväällä muuton aikana ja kesällä käydään kuuntelemassa yölaulajia. Voi olla, että käymme vielä katsomassa syysmuuttoa.

Kurssi- ja kerhotoiminta on erinomaisen hyvää ja tärkeää yhdistykselle. Ja laidasta laitaa kaikille harrastusaloille löytyy pätevä ohjaaja.”

Mikko Urpo:

”Olen pitänyt metsä- ja luontokerhoa kuutisen vuotta. Olemme käyneet tutustumassa esimerkiksi metsäkeskukseen, sahalaitokseen ja ydinvoimalaan.

Tuula ehdotti minulle kerhon pitämistä ja olin kiinnostunut.

Ensi vuonna tulee jotain uutta sisältöä,

tutustumme esimerkiksi metsätuotepöytäkirjan historiaan ja perusteisiin. Kokoonnumme 6–10 kertaa. Suunnitelmissa on myös retkiä ja asiantuntijaluentoja ja tutustumiskäyntejä yrityksiin, riippuen ensi vuoden suunnitelmistani.

Kerhon vetäminen on kasvattanut kärsivällisyyttäni ja päivittänyt tietojani.

Kurssi- ja kerhotoiminta lisää ihmisten aktiivisuutta ja toivon mukaan yhteenkuuluvuutta. Toisten tukemiseen voisi aina pyrkiä enemmän.

Tietotuvan tunnelmia

On lokakuun 28. Kosteaa ilma leijuu Sepänkadun tienoon ympärillä. Tunkeudun sisälle lämpimään. No, jätin auton vakipaikalle – uskollisen palvelijani. Se mokoma vaan tahtoo kitata sitä polttoainetta aina vaan enemmän. Välillä onneksi bensan hinta ainakin hiukan heilahtelee. Ne on niitä kansainvälisiä suhdanteita.

Olen nyt odottanut melkein vartin vakipallillani tietotuvan keskiössä. Ohho. Tulis ny joku kunnon kaveri sisään vaikka hieman kinasteluun haastamaan. Olen sitä mieltä, että kissakin olisi tosi mukava otus tässä talven vähitellen tullessa. Tarkoitin sitä, että TST voisi hankkia meille yhteisen kotieläimen tänne ilma-piiriä pehmentämään. Kissa vaatisi tietysti jonkun uhrautumista sen hyvinvoinnin eteen. Mutta täällähän on keittiökin aivan tuossa kymmenen metrin päässä. Sieltä voisi mirri saada ruokaa – ja ties mitä.

Mutta tietenkin monilla on kotona oma eläin eli lemmikki. Näin minullakin on Romulus, jonka käytös on parempi kuin isäntänsä.

Mutta, kyllä pimeän lisääntymisen saa aikaan myös romanttisia ajatuksia jopa vanhojenpoikien tai yleensä yksinäisten ihmisten korvi-

en välissä. Olen luonteeltani hyvin sosiaalinen ja haastan mielelläni jopa tuppisuita keskustelun kiemuroihin. TST on siinä mielessä valtavan hieno paikka, että tänne voi tulla omana itsenään. Tosin krapulaisena ei pidä kenenkään tulla, eikä pulloa pidä missään nimessä ottaa mukaan. Olemme vesiselviä keskustelijoita. Varsinkin tyttölasten kanssa tulee olla hyvin huomaavaisen kohtelias.

Jopas tuli yksinäisen tuntuksena hetkenä pohdittua niitä näitä. Mutta **Veikko**, kalamies, jo aamuvirkkuna tupsahti oviaukosta sisälle. Kertoi voitoista ja tietenkin edessä olevasta kalareissusta. Veikolla pyyhkii hyvin. Aina tulee kalaa kun vapaan tarttuu. Melkein kateeksi käy. **Anttikin** saapui paikalle. Rauhallinen kaveri hänkin. Viisaita puhuu, tosin aika varovaisesti. En nyt viitsi luetella kaikkia heppuja, jotka vähitel-

len näin torstaisena aamuna ilmesytyvät tänne matalaan majaan. Jaaha, niin se torstaipalaveri kutsuu klo yhdeksältä ja siksi monet menevätkin sinne suoraan. On se hyvä, että saa tuoda esille mielipiteensä. Mielestäni **Teräsvaaran Markkukin** on hyvä tyyppi. Se pelaa sählyä ja rientää paikasta toiseen.

Mutta arvostan paikallaoloa siinä mielessä, että ehdin nähdä tulevia ja uloskin meneviä tyyppejä. Naisista en osaa tarkkaan sanoa. Tietenkin, jos mielipidettäni kysytään, voin tehdä eräitä paljastuksia. Totuushan ei pala tuleksakaan.

Kyllä me tämän pimeän ajan yli pääsemme mukavasti kun harjoitamme malttia. Toivotan siis kaikille tutuille hyvää vuodenvaihdetta! Ollaan kohtuullisia ja hymyillään.

Kari Rindell

TST ry:n hallitus 2011

Varsinaiset jäsenet

Harri Laaksonen

Sinikka Hämäläinen

Markku Teräsvaara

Olavi Nummela
Puheenjohtaja

Matti Kontio

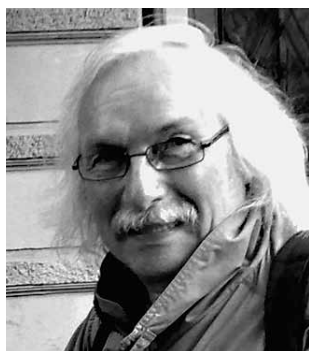

Jarmo Jalonen

Matti Lindgren

Varajäsenet

Tarmo Aaltonen

Anne Tyni

Hannu Isotalo

Marjukka Hirvonen

Ulla Syväkari

Aleksandra Jantunen

Ekotorin uusi toimitusjohtaja Sinikka Lehtonen:

Katse tulevaisuuteen

Turun Ekotori on 12 vuotisen taipaleensa aikana kantanut kortensa kekoon ekologisemman elämän puolesta, samalla työllistäen pitkäaikaistyöttömiä ja valistaen tulevaisuuden aikuisia kierrätyksen tärkeydestä. Syyskuussa Ekotorin toimitusjohtajan pestiin palkattu Sinikka Lehtonen on kokenut kettu yhdistystoiminnassa, joka ei jää laakereilleen lepäilemään, vaan haluaa kehittää toimivaa konseptia entisestään.

Sinikka Lehtonen Kirkkotien Ekotorin tuolimeren keskellä.

Sinikka Lehtonen voisi jo nauttia ansaitusti eläkepäivistään, mutta kipinä kierrätysasioihin sai hänet innostumaan vielä Turun Ekotorin toimitusjohtajan töistä. Hänen mukaansa kyseiseen ammattiin ei voi kouluttautua muuten kuin hankkimalla tärkeää työkokemusta monelta eri alueelta. Ja tuota kokemusta Lehtoselta kyllä löytyy. Hän on työuransa aikana ollut muun muassa mukana yhdistystoiminnassa, toimistopäällikkönä pankissa ja taloyhtiön hallituksen puheenjohtajana. Myös kierrätystoiminnan kehittäminen on kuulunut hänen elämäänsä jo pitkään ennen tätä päivää.

– Se on ollut minulle elämän mitainen koulu, joka antaa valmiudet tähän nykyiseen työhöni, Lehtonen summaa.

Kymmenien vuosien kokemus pankkialalta tuo Lehtosen mukaan myös tarvittavan ymmärryksen talousasioihin sekä suuren työntekijämäärän kanssa toimimiseen.

– Ennen vanhaan pankissa tehtiin kaikki käsin ja työntekijöitä oli

huomattavasti enemmän kuin nykyään. Silloin toimin esimiehenä isolle määrälle työntekijöitä, mistä on myös hyötyä nyt, koska Ekotorikin työllistää melkoisen määrän ihmisiä.

Turun tyttölyseossa koulunsa käynyt Lehtonen on aurinkoinen ja päämäärätietoinen persoona. Hän kertoo olevansa yksinkertaisesti tavanomaisen kiinnostunut asioista ja on aktiivinen toimimaan myös työajan ulkopuolella. Jos hän näkee esimerkiksi pienten koululaisten joutuvan tekemään koulumatkansa vaarallisia reittejä, hän ottaa yhteyttä päättäjiin asian parantamiseksi. Lehtonen on toiminut myös TST ry:n hallituksessa ja Euroopan Sosiaalirahaston työllistävissä projekteissa, joten on helppo sanoa, ettei hänen auttamisenhalunsa rajoitu pelkästään lasten turvallisuuteen.

Ekologisuus, sosiaalisuus ja kolmannen sektorin työllistäminen

Turun Ekotorin toiminta sai lähtölaukauksensa 1990-luvun alussa al-

kaneen ekobuumien aikana, kun TST ry sai projektikseen tutkia, miten kierrätystoimintaa voitaisiin harjoittaa Turussa. Lehtosen mukaan projekti paisui nopeasti itseään suuremmaksi ja johti lopulta ensimmäisen Ekotorin syntyyn Kirkkotielle vuonna 1998.

– Ekotorissa yhdistyy ekologisuus, sosiaalisuus ja kolmannen sektorin työllistäminen, Lehtonen luettelee.

Hän pitää tärkeänä sitä arvomaailmaa, jota Ekotori edustaa ja uskoo, että se on edesauttanut myös ihmisten alati kasvavaa innokkuutta kierrätykseen.

– Kun tekee kierroksen Ekotorilla, kaatopaikalla tai vaikkapa saaristossa, niin huomaa, miten huikeaa on tuotetun tavarain määrä ja kuinka nopeasti trendit menevät ohi ja tavaraa tulee ihmisille tarpeetonta. Markkinat ohjaavat meitä koko ajan ostamaan uusinta uutta, vaikka ihmiset omistavat hyvää, korjauskelpoista tavaraa.

Tässä vaiheessa Ekotori tulee

tärkeäksi osaksi yhteiskunnassa ta-
pahtuvaa tavaroiden kiertokulkua.
Ekotoreilla otetaan vastaan periaat-
teessa mitä tahansa kierrätyskel-
poista, hyödyllistä tavaraa. Pieni
kierrätysmaksu otetaan muun mu-
assa huonekaluista ja sähkölaitteista
ei sitäkään. Uusiokäyttöön kelpaa-
maton materiaali on mahdollista toi-
mittaa Ekotorin pihalla sijaitsevaan
ongelmajättesäiliöön ja muutenkin
yhteistyö Turun Seudun Jätehuollon
kanssa mahdollistaa kaiken tavarain
sijoittamisen oikeaan paikkaan.

– Itse olen sitä mieltä, että hyvä
tavara löytää aina uuden kodin tai
käyttötarkoituksen, sanoo Lehtonen
päätäväisesti.

Vaikutteiden kautta voittoon

Sen lisäksi, että Ekotori tekee kau-
pungistamme ekologisemman pai-
kan elää, se antaa myös ison pa-
noksen työllisyystilanteen paranta-
miseksi. Yli sata ihmistä vuodessa
työllistyy Turun kierrätyskeskuksen
tiloissa parempaa maailmaa luoden.

– Pitkään työttöminä olleiden ih-
misten kannalta Ekotori on loistava

työpaikka. Se luo heille arkipäivän
rytmiä, sosiaalista elämää ja yhtei-
söllisyyttä, Lehtonen uskoo.

Hän pitää Ekotoria myös hyvänä
vaihtoehtona opiskelijoille asunton-
sa sisustuspuuhia silmällä pitäen.
Edulliset hinnat ovat omiaan vähä-
tuloisille, jotka kuitenkin haluavat
laadukkaita kalusteita olohuoneensa
koristeeksi. Myös kesämökkejään
sisustavat ihmiset suosivat monesti
kierrätyskeskuksen valikoimaa.

– Turkulaiset ymmärtävät kier-
rätysten merkityksen ja sen tärke-
yden. Meidän tehtävämme on tehdä
kierrätys heille mahdollisimman
helpoksi, muuten kiinnostus voi hii-
pua, Lehtonen painottaa

Tätä helppoutta edesauttaa se,
että kierrätys tehdään tutuksi ihmi-
sille jo lapsesta lähtien. Lokakuun
lopulla Ekotoreilla järjestettiin pe-
rinteinen kierrätysviikko. Lehtonen
iloihtee siitä, että Kirkkotien toimi-
pisteen mielenkiintoiset ja opetta-
vaiset vempheet pitivät nuorimmat-
kin vieraat kiinnostuneena aiheesta.

– Kouluikäiset ovat erittäin otollis-
ta yleisöä meille. Mitä nuorempana

saadaan asenteet ja tietoisuus kun-
toon, sitä paremmat mahdollisuudet
ovat siihen, että asiat muistaa ai-
kuisiässäkin

Sinikka Lehtonen ei halua tui-
jotella historiaan. Hän neuvoo ih-
misiä olemaan kuin intiaanit: katse
aina eteenpäin eli tulevaan. Ei ole
siis ihme, että hänellä on jo mojo-
va määrä uusia ideoita ja ajatuksia
Ekotorin toiminnan kehittämiseksi.
Ekotorin oma antikvariaatti elää jo
omaa elämäänsä ja alan asiantunti-
ja hoitaa kyseistä osastoa. Samal-
la tyylillä Lehtonen haluaa hoitaa
myös vaateosaston ja on itsekin in-
nokas vintage-vaatteiden kannattaja

– Mielestäni suomalaiset kulutta-
vat ostamansa tuotteet loppuun hy-
vällä prosentilla, mutta vaatteet ovat
osittain poikkeus tässä säännössä.
Turkulaisissa vaatekaapeissa on
hyvin paljon laadukasta, käyttämä-
töntä asustetta, joka voisi jo sellai-
senaan tai pienellä tuunauksella olla
jollekin toiselle täysin mieleinen.

Uudistusten suhteen Lehtonen ei
usko olevan edes mahdollista keks-
iä mitään täysin uutta, mitä ei jos-
sain päin maailmaa olisi jo keksitty.
Enemmänkin hän haluaa ottaa vai-
kutteita hyvistä ideoista, muokata
niitä Ekotorin maailmaan sopivaksi
ja sitä kautta luoda sille täysin oman
juttunsa

– Ensimmäisiä kertoja, kun tulin
Ekotorille, en voinut kuin ihmetel-
lä sitä, miten voimakas tämä kier-
rätysajatus oikein on, ja sitä, miten
osa-aikaisella, usein ilman alan kou-
lutusta olevalla työvoimalla pyörite-
tään näin mittavaa toimintaa. Jokai-
nen päivä, kun tulen töihin, en voi
kuin ihaila sitä miten hyvin meidän
henkilökuntamme saa tämän kai-
ken toimimaan ja tekee sitä hienoa
taloudellista, järkevää ja ekologista
työtä, mikä on Ekotorin tarkoitus.

Teksti ja kuvat: Eetu Moisio

*Kirkkotien Ekotorilta löytyy hauskoja tapoja tutustua kierrätykseen ja sen
hyötyihin niin, että jopa perheen pienimmät jaksavat keskittyä.*

Kierrätysviikolla kierrätettiin tavallistakin enemmän

Turun Ekotori kierrättää ja kertoo kierrättämisestä 52 viikkoa vuodessa. Niistä yksi on erityinen teemaviikko, jota vietettiin tänä vuonna jo peräti yhdeksättä kertaa. Viikolla 43 banderollit liehuivat ja kierrätyksen jaloa aatetta edistettiin monen ihmisen voimin erilaisissa tapahtumissa kaiken kaikkiaan kuutena päivänä. Seitsemäntenä päivänä oltiin hyvin ansaitulla levolla.

Ekotorilla on toimintavuosia takanaan jo täysi tusina, mutta yhä löytyy turkulaisia – tai naapurikuntalaisia – joille oma kierrätyskeskus on jäänyt vieraaksi paikaksi. Tässä onkin Kierrätysviikon päätehtävä: tehdä tunnetuksi niin kierrätystä kuin kierrätyskeskustakin. Syksyinen viikko täytetään tasapuolisesti asiaohjelmalla ja iloisella karnevalihumalla, jolloin jokainen voi löytää ohjelmasta juuri itselleen sopivaa menoa. Ja niin löysi nytkin: monta uutta asiakasta päätyi kauppatorin info-teltalle, kermakakkukahville, opastetulle kiertoajelulle jätteenkäsittelypaikoille tai lukuisiin muihin tilaisuuksiin. Ilman kierrätysmielisiä asiakkaita ei ole kierrätyskeskustakaan.

Koskaan ei voida liikaa alleviivata tavarankierrättämisen tärkeyttä. Jokainen esine, kokoon katsomatta, kantaa aina mukanaan itseään huomattavasti painavampaa ekologista selkäreppua. Repussa kulkevat kaikki ne luonnonvarat, jotka on kulutettu tuotteen valmistamiseen ja käyttöön. Meille reppu saattaa olla näkymätön, mutta silti se on hyvin todellinen. Joka kerran, kun käyttökelpoinen huonekalu tai kodinkone hylätään asiaankuulumattomaan paikkaan, menetetään valtavat määrät kallisarvoisia materiaaleja. Kaiken lisäksi tavarankohdalla kierrä-

tystapahtuma ei itsessään juurikaan luonnonvaroja haaskaakaan: ei vaadita murskaamista, sulattamista tai uudelleenmuotoilua; ainoa tarve on saada tavara liikkumaan vanhalta omistajalta uuden omistajan kotiin.

Kierrätysviikko on vuosien saatossa löytänyt paikkansa turkulaisessa tapahtumakalenterissa. Tiedotusvälineet tarttuvat innokkaasti

aiheeseen ja yhteistyö neuvonnan pääasiallisen rahoittajan Turun Seudun Jätehuollon kanssa toimii mallikkaasti. Seuraava vuosi onkin näyttöpaikka, silloin juhlistaan ikioman teemaviikkomme ensimmäisiä pyöreitä syntymäpäiviä!

Anu Syrjänen

Kierrätysviikon päätteksi juotiin kakkukahvit. TST ry:n Senioritoiminta huolehti tarjoilusta talkotoimintana. Matti Lindgren kahvikannun äärellä täytti vierailijoiden kupposet.

Mahdi

Positiivisia ja aktiivisia ihmisiä

Minulla, kuten varmasti monella muullakin, oli jossain määrin ennakoasenteita TST:tä kohtaan. Sana "työtön" yhdistyksen nimessä harvoin nostaa pintaan mitään positiivisia assosiaatioita. Onnekseni voin todeta, että nämä ennakoasenteet olivat kaikki vailla pohjaa, kun aloitin 1.7.2010 liikunnanohjaajana TST:llä. Tapasin heti ensimmäisenä päivänä positiivisia ja aktiivisia ihmisiä. Eli ei siis lainkaan sellaisia ihmisiä kuin mitä kuvittelin kohtaavani. Liikunta toimii usein yhdistävänä tekijänä ihmisten kesken ja näin oli nytkin. Liikuntavastaava **Markku Teräsvaaran** johdolla tutustuin TST:n tarjoamiin liikuntapalveluihin ja mahdollisuuksiin. Olin varsin positiivisesti yllättynyt liikunnan laajasta tarjonnasta ja jäsenten omasta aktiivisuudesta. Monella urheiluseurallakaan ei ole yhtä motivoituneita liikkujia kuin mitä TST:ltä löytyy. Olipa sitten kyse keppijumpasta, body-pumpista tai vaikkapa keilailusta, niin aktiivisia jäseniä löytyy joka lähtöön.

Jäsenistö ja henkilökunta on myös ottanut kiihdyttävän avoimin mielin ehdottamiani muutos- ja parannusehdotuksia vastaan, koskien liikuntaa ja lajitarjontaa eri jumppien hienosäädöstä ja treeni-teemoista aina kokonaan uusille aluevaltauksille asti, kuten esim. uhkatilanteiden hallinta -luennot. Näin positiivinen ilmapiiri pitää myös liikunnanohjaajan oman mielenkiinnon ja motivaation korkealla. Toivon ja uskon saman positiivisen kehityssuunnan jatkuvan liikunnan kuin koko TST:nkin parissa myös jatkossa. Tämän varmistamiseksi pyytäisin apua myös jäsenistöltä; toivon, että niin jäsenet kuin henkilökuntakin tulisivat suoraan kertomaan mitä haluavat ja toivovat liikunnalta myös jatkossa. Eli kaikki mahdolliset toiveet tullaan huomioimaan resurssien sallimissa rajoissa. Muistakaa, että TST tarjoaa liikuntaa ja liikuntapalveluita teitä, jäseniään ja henkilökuntaa varten.

Tervettä ja liikunnan täyteistä loppuvuotta kaikille.

JOUNI SÄRKELÄ

Tsarkovilaista teatteria Sepänkadulla

Teatteri on merkillinen juttu. Se ei ole vain tekijöidensä summa, vaan parhaimmillaan jotain paljon enemmän. Sepänkatu 5:ssä se on viime aikoina ollut ”jotain paljon enemmän”. Nollabudjetilla, ilman erityisiä omia tiloja ja lähes nolla-ajassakin on syntynyt tyylikkäitä pienoisesityksiä, jotka – jokainen tavallaan – ovat saaneet niin tekijöiden kuin katsojienkin tunteet liikkeelle. Olemme samaistuneet Gogolin Päälystakkiin pohjautuvassa *Ikuisessa työttömässä* Kasper-paran vaiheisiin, seuranneet Veronan torilla *Romeon ja Julian* sukujen vihanpitoa seurannutta tragediata ja nähneet *Adamin ja Evan* tarinassa, miten hyvän ja pahan välinen taistelu alkoi jo Paratiisin puutar-

hassa. Kaikkien näiden esitysten ohjaajana on toiminut **Karim Tsarkov**, jolta kävimme kyselemässä hänen taustojaan ja ajatuksiaan.

Karim, mitä olet tehnyt aikaisemmin?

– Valmistuin historian opettajaksi Abakanin Pedagogiikan Insituutista 1993 ja ohjaajaksi Pietarin Teatteritaiteen Akatemiasta 1998. Olen opettanut, kirjoittanut ja ohjannut niin Venäjällä kuin Suomessaakin. Historialliset draamat ja satunäytelmät ovat vahvasti esillä tuotannossani. Suomalaiseen vaimooni tutustuin opiskeluaikoinani Pietarissa ja sen vuoksi tieni johti Suomeen ja nykyiseen kotikaupunkiini Turkuun.

LIISA HINKKANEN

Adam ja Eva – Aleksandra Jantunen Evana ja Karim Tsarkov ohjaajana. Harjoituskuva. Paratiisin lavastus Ivo Gabbianelli

Miksi haluat tehdä juuri teatteria?

– Olen huomannut, että teatterin keinoin ihmisille voi antaa elämyksiä. Sen avulla voi myös tehdä historiaa eläväksi, löytää uusia asioita ja oivaltaa, mitä joku vanha teksti tarkoittaa ja mitä sanomista sillä on meidän ajallemme. Ehkä sen kautta jää materiaalia myös tutkijoiden käyttöön. Pidän myös teatterin yhteisöllisestä luonteesta. Yksin istuessa ja pohtiessa ei välttämättä synny mitään, mutta yhdessä voidaan yhtäkkiä löytää hienoja ajatuksia ja jotain uutta voi syntyä.

Olet tehnyt teatteria Venäjällä ja Suomessa. Millaisia eroja olet havainnut?

– Suomalaisyleisö vaatii eri asioita kuin venäläisyleisö. Huomasin sen heti ensimmäisiä töitä Suomessa tehdessäni. Venäjällä teatterilta odotetaan ennen kaikkea tunteita. Suomalaisille tunne ei riitä, vaan esityksessä pitää olla myös ajatuksia. Suomalaisyleisö ei halua, että tunteet koskettavat, jos pohjalla ei ole ajatuksia. Myös työskentelytavassa on eroja. Venäjällä ohjaaja on aina ”diktaattori”, Suomessa tekeminen pohjautuu useimmiten kollektiiviseen työhön.

Millaisiin haasteisiin olet törmännyt täällä Sepänkadulla, missä suurin osa näyttelijöistä ei ole ollut sen alan ammattilaisia?

– Lähtökohtaisesti ajattelen, että teatterin tekemisen mahdollisuus kuuluu kaikille, jokainen ihminen pystyy siihen. Tietysti ammattilaisten ja harrastajien välillä on tasoeroja. Tärkeää on kuitenkin se tunnelma, joka harjoituksissa syntyy ja joka myöhemmin välittyy katsojille. Ihmiset rakastavat taiteen kosketusta ja taiteen tekemistä. Perimmäinen lopputulos voi harrastajien ja ammattilaisten kohdalla olla ihan sama.

Mitä toivot tulevaisuudeltasi?

– Ensimmäiseksi tietysti kaiken työskentelyn edellytystä eli terveyttä. Hyvän teatterin tekeminen on jatkossakin haaveeni ja toivon saavani siihen mahdollisuuksia. Ohjaajan työ on se, jota harjoittamalla pystyn eniten antamaan yhteiskunnalle. Myös itselleni se antaa eniten.

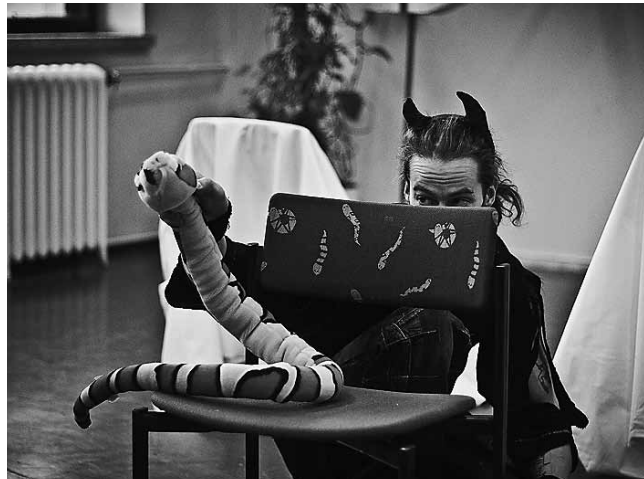
Lopuksi todettakoon, että Karim Tsarkov on Sepänkadulla onnistunut luomaan innostuneita työtiimejä, joissa monin tavoin on uskallettu rikkoa perinteisiä rooli-odotuksia ja rohkeasti astua omien mukavuusalueiden ulkopuolelle. Toivotamekin Karimille joukkoineen vielä paljon hyviä työvuosia!

MARKUS NIEMINEN

Ohjaaja Karim Tsarkov. Kuva Romeon ja Julian harjoituksista.

PYRY SALMINEN

Adam ja Eva, harjoituskuvasa Saatanel – Antti Rautiainen.

LIISA HINKKANEN

Adam ja Eva, harjoituskuvasa Gabriel – Abdul Mahdi

Markku Strengell (teksti ja kuvat)

Senioreiden tervehdykset Vuolahden luontoretkestä

Vuolahden marja-, sieni-, luontopolku- ja saunaretki sujui melkein perinteisesti. Hauskaa oli. Ongelmia oli ainoastaan lähdössä, kun bussi ei tullutkaan aamulla hakemaan Sepänkadulta. TST ry:n autonkuljettajan kyyti pelasti ja osa tuli pikkuautoilla. Sateisella säällä oltiin suojassa isossa tuvassa takan lämmössä. **Sinikan** tietokilpailun tuomareina **Mauri** laski pisteitä ja **Markku** jakoi vastausvuoroja ikään kuin olisi ollut opettaja. Rai-

ja osoittautui nopeimmaksi vastaajaksi. **Annikki** järjesti luontorastin kysymykset tuvan pöydälle. **Eija-Riitta** tunsi kalat, linnut ja kasvit parhaiten. Aurinko hymyili välillä ja ainakin **Martti** löysi paljon sieniä. Kirsti ja Antti hoitivat saunan lämmityksen. Annikki ja Sinikka hoitivat ulkogrillin kuntoon. Keittiö- ja siivoustyöt hoituivat hienosti porukalta ja ruoka oli maistuvaa.

Arvaa mitä seniorit esittelivät Vuolahden sateisella luontoretkellään?

1. Kirsti 2. Martti 3. Antti 4. Liisa 5. Tuula 6. Pirkko 7. Raija 8. Reino (I) 9. Taisto
10. Reino (II) 11. Mauri 12. Onni 13. Eija-Riitta 14. Markku

Vastaukset ovat kuultavissa senioreiden kotisivulta <http://koti.mbnet.fi/seniorit/seniorit.html>

Annikki ja Sinikka

Kirstin lehtikruunu

Antti hoiti takan lämmön

Grillikatoksessa

TST-SENIORIEIN ALKUVUODEN TAPAHTUMIA

Seniorien shoppailupäivä Ekotorilla tammikuussa. Opastettu tutustuminen shoppailusimulaattoriin ja oman hiilijalanjäljen laskeminen. Ilmoitetaan lähemmin tammikuun alussa.

”Kunnon koti”-näyttely ja Hyvinvointi-TV Opastettu tutustuminen Ruiskadulla ikääntyvien hyvinvointia edistäviin laitteisiin. Ilmoitetaan lähemmin tammikuun alussa.

”Kolmen Pennin Ooppera” Tampereen Teatteri 26.2. klo 14.30. Kiihkeä, häpeämätön ja paheellinen tarina Puukko-Mackiesta ja hänen Pollymorsiamestaan Lontoon alamaailmassa, jossa käydään armotonta taistelua rahasta ja rakkaudesta. Bertolt Brechtin ja Kurt Weilin synnyttämä ensiesitys Berliinissä 1920-luvulla. Päärooleissa Jukka Leisti ja Natalii Lintula, muissa rooleissa mm. Heikki Kinnunen, Lari Halme ja Tuija Ernamo. Ilmoittautua voi infoon 7.12. alkaen, jäsenhinta 36 € sisältää teatterin, lounaan ja matkan. Ilmoittautuminen päättyy 25.1. max 40 henkilöä.

Wanhanajan puoti ja museokahvila. Opastettu tutustumiskäynti. Ilmoitetaan erikseen helmikuun alussa.

”Kalmo” – Mitä pitäisi hoitaa ennen kuin on liian myöhäistä. Hoitotestamentti, testamentti, ym. asiapaperit. Aloitus 19.1. klo 10.00.

1960-luku – Suurten ikäluokkien vallankumous. Kokoonnutaan tiistaisin klo 13–14.30 torstaihuoneessa seuraavasti:

- 25.1. Maaltapako ja maastamuutto
- 8.2. Koulutus ja sijoittuminen työelämään
- 22.2. Nuorison esiinmarssi ja poliittinen herääminen
- 8.3. Vapaa-aika, elokuvat ja musiikki
- 22.3. Seurustelu ja perheen perustaminen
- 5.4. Apua arkeen – kodinkoneet yleistyvät
- 19.4. Tietotulva – maailmankuva laajenee

Tule ja kerro omia näkemyksiäsi. Kaikille avoin, ei osallistumismaksua.

Kuukausikokoukset

Kokoukset perjantaisin klo 11–13 torstaihuoneessa seuraavasti: 14.1., 11.2., 11.3., 8.4., 13.5. ja 10.6.2011. Tule suunnittelemaan ja toteuttamaan tapahtumia. Kaikille toiminnasta kiinnostuneille avoin tilaisuus.

Seuraa ilmoitustauluja ja viikkotiedotteita. Kysy infosta!

Sinikka Hämäläinen

Matka 2011 -kerho

Kerhon tarkoituksena on edistää kiinnostusta kotimaan lähimatkailuun, kokea uutta ja muistella menneitä. Retket saattavat ammentaa itse kullekin uusia ideoita, sytyttää kenties uuden harrastuksen sekä luoda uusia sosiaalisia kontakteja.

Kerho alkaa maanantaina 10.1. ja kokoontuu 9 kertaa kevään aikana joka toinen maanantai klo 10–12 Kabinetissa 24.1., 7.2. (klo 12–14), 21.2., 7.3., 21.3., 4.4. (B-kerhuhuone), 18.4., 2.5.

Jokaisella kerhopäivällä on oma teemansa, joka työstetään yhdessä myöhemmin järjestettäväksi retkeksi. Retken pääpaino nojaa ko. teemaan, mutta sen oheen voidaan liittää muuta mielenkiintoista koettavaa reitin varrelta. Retket toteutetaan bussilla tai veneellä.

Aihepiirit ovat:

- 10.1. musiikki
- 24.1. käsityö
- 7.2. urheilu
- 21.2. taide
- 7.3. pääsiäinen
- 21.3. kirjallisuus
- 4.4. rikos ja rangaistus
- 18.4. viikinkiaika
- 2.5. luonto ja liikunta

Tervetuloa mukaan vaikuttamaan vuoden matkatarjontaan!

Eväitä tulevaan tarjoaa matka Helsingin matkamessuille perjantaina 21.1. Matkan hinta 15 e, ilmoittaudu infoon.

Kerhon vetäjä Anne Tyni

Paavaisten saunamökin nimestä järjestettiin lokakuussa kilpailu. Voittajaksi valittiin **Paavarotti**. Ehdotuksen teki Pirjo Haapala. Hänen mukaansa nimi Paavarotti sisältää kehotuksen iloiseen yhdessäoloon rotin pitämistä unohtamatta.

Tärpin ilmestymisaikataulu vuonna 2011

Materiaali tiedotukseen	Ilmestymispäivä
11.2.	25.3.
2.5.	14.6.
29.7.	14.9.
1.11.	16.12.

Anna Duuni

Kahdeksana kesänä 2003–2010 m/s Anna Duunilla on ajettu yhteensä **22 464** meripe-ninkulmaa, **41 558** kilometriä. Matkoilla on ollut mukana **6742** henkilöä.

"vinkki"

1	M	U	L	L	E	N	A	K	K	I	esillä
2	S	E	I	N	Ä	H	A	R	S	O	puolisukeltaja
3	K	A	R	M	E	A	K	A	P	I	nopea tallentaja
4	K	A	P	I	N	L	I	N	K	O	panssarissa
5	L	A	U	R	A	H	U	O	J	U	julistetaan
6	V	I	H	K	I	K	U	P	P	A	määrämittanakin

SANAT SEKAISIN laati Markku Strengell

KAVERIAPU – PIENIÄ PALVELUKSIA IHMISELTÄ IHMISELLE

TST:n kaveriapu toimii monien vastaavien vertaisryhmien tavoin. Kulloisillakin voimavaroilla ja rajoituksilla – tavallisen ihmisen taidoilla – teemme pieniä palveluksia yhdistyksemme jäsenille.

Tarkkaa rajausta tehtävistä emme ole halunneet tehdä. Meiltä voi kysyä mm. seuraavanlaista apua:

- saattoapua lääkäriin, apteekkiin tai vaikkapa TST:n tapahtumiin
- neuvontaa lomakkeiden täytössä
- EU:n ruokakassien jakoaikoina kassin perille toimittamista niille, jotka eivät itse (terveydellisistä syistä) pysty sitä noutamaan

Kun mietit, millaista muuta apua voisit kysäistä, ajattele vaikkapa näin: "Onko tämä sellainen juttu, jota kohtuudella voisin pyytää lähinaapurilta?" Jos vastaat myöntävästi – eikä sitä lähinaapurin apua ole saatavissa – voit soittaa meille.

Naapuriapua, johon meillä valitettavasti ei ole resursseja:

- siivous (mukaan lukien ikkunanpesu)

Haluaisitko mukaan kaveriavun toimintaan?

Jos sinulla on silloin tällöin ylimääräistä aikaa, jota mielellään käyttäisit muiden TST:läisten auttamiseen, ota meihin yhteyttä. Ei ole toimintaa ilman toimijoita. Pienelläkin ajankäytöllä voit olla arvokas lisäresurssi joukkoomme.

PÄIVYSTÄMME TST:N TOIMINTAKESKUKSESSA, SEPÄNKATU 5 C, MAANANTAISIN KLO 10–12.00. KIIREELLISISSÄ ASIOISSA VOIT SOITTA MUULLOINKIN. KAVERIIVUN PUHELIN 044 7007 439.

*Turun Seudun Työttömät TST ry
toivottaa hyvää joulua ja rauhallista uutta vuotta
jäsenilleen ja yhteistyökumppaneilleen!*